

Şoförlü Araç Kiralama Hizmet Alım Sözleşmesi Gereğince İşçilere Yapılan Ödemelerin Rücuen Tahsili

T.C.

İSTANBUL

6. ASLİYE TİCARET MAHKEMESİ

ESAS NO : 2018/318 Esas

KARAR NO : 2019/44

DAVA : Şoförlü Araç Kiralama Hizmet Alım Sözleşmesi Gereğince İşçilere Yapılan Ödemelerin Rücuen Tahsili Davası

DAVA TARİHİ: 30/03/2018

KARAR :GÖREVSİZLİK NEDENİYLE USULDEN RED

KARAR TARİHİ: 16/01/2019

Mahkememizde görülmekte olan Şoförlü Araç Kiralama Hizmet Alım Sözleşmesi Gereğince İşçilere Yapılan Ödemelerin Rücuen Tahsili Davasının yapılan açık yargılaması sonunda,

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ - İSTEM /

Davacı vekili dava dilekçesinde ve özetle; Davacı şirket ile davalı ... Belediyesi arasında 4734 sayılı Kamu **ihale** Kanunu'na göre şoförlü araç kiralama hizmet alım sözleşmesi akdedildiğini, 2013 yılı **ihalesini** davacı şirketin kazanamaması üzerine işçilerin **ihaleyi** kazanan Gülkanat Turizm şirketinde sigortalı olarak davalı belediyenin asıl işverenliğinde çalışmaya devam ettiklerini, ancak bir kısım işçilerin feshe bağlı olarak bedeliye işçilerini istihdam ettiğini, yargılama esnasında davacılar vekili ile davalı şirketin uzlaşma yolunu seçerek dosya başına asıl alacak 15.000,00 TL olmak üzere toplam 20 dosya üzerinden 26/01/2016 tarihinde protokol akdedildiğini, bunlardan 60.000,00 TL bedelli 07/02/2016 ödeme günlü senet vekalet ücretleri için tanzim edilmiş olduğunu, elden ödendiğini, listelenen

davaların tümünde fazla mesai ile ulusal bayram ve genel tatil alacakları taleplerinin kısmen kabulü kararı verildiğini, davacı şirket tarafından hem faiz alacağından vazgeçilmesini sağlamak hem de daha fazla yargılama gideri ödememek için protokole riayet edildiğini beyan ederek şimdilik ödeme yapılan her bir dava için 500,00 TL olmak üzere toplam 10.000,00 TL'nin davalıdan alınarak avans faiziyle davacı şirkete verilmesini, yargılama giderleri ve vekalet ücretinin davalı üzerinde bırakılmasını talep etmiştir.

SAVUNMA /

Davalı vekili cevap dilekçesinde ve özetle; Davanın görev yönünden reddinin gerektiğini, dava konusu edilen alacağın ticari satımdan kaynaklanmamakta olduğunu, bu nedenle ticaret mahkemesinin görev alanında olmadığını, davacının dava kapsamında belediyelerinden herhangi bir hak ve alacağının bulunmadığını, davacı tarafından **ihale** kapsamında çalıştırılan personele ait işçilik alacaklarının sorumluluğunun tamamen davacıya ait olduğunu ortada olduğunu, **ihale**yi alan firmanın tüm bu alacaklar dahil olmak üzere **ihale**ye katılmakta ve bu işçilik giderlerinin tamamının **ihale** bedellerinin içinde bulunmadığını, davacı tarafından talep edilen dava konusu alacağın zaten **ihale** sürecinden davacıya ödendiğini, davacının davasında tamamen kötü niyetli olduğunu beyan ederek haksız ve mesnetsiz olan davacının tüm taleplerinin reddini, davanın reddini ve ücreti vekaletin karşı tarafa yükletilmesine karar verilmesini talep etmiştir.

KANITLAR VE GEREKÇE /

Tüm dosya kapsamı incelenip değerlendirildiğinde; tarafların iddia ve savunmalarından, anlaşamadıkları hususlar, anlaşmış oldukları hususlar, çekişmeli vakıalar hakkında toplanan deliller, delillerin tartışılması ve değerlendirilmesi, sabit görülen vakıalarla bunlardan çıkarılan sonuç ve hukuki sebepler şu şekildedir:

Dava; taraflar arasındaki Şoförlü Araç Kiralama Hizmet Alım Sözleşmesi Gereğince İşçilere Yapılan Ödemelerin Rücuen Tahsili Alacak Davasına ilişkindir.

Davacı taraf ticaret şirketi (tacir) olup özel hukuk tüzel

kişisidir. Davalı taraf belediye olup kamu tüzel kişiliğini haizdir. Kamu tüzel kişileri; kanunla veya kanunun açıkça verdiği yetki ile kurulan, üstün, ayrıcalıklı yetkilerle donatılmış, malları, gelirleri ve personeli ayrı statüye tabi tutulmuş kuruluşlardır. Devlet, il özel idaresi, belediye ve köy ile diğer kamu tüzel kişileri ile kamu yararına çalışan dernekler ve gelirinin yarısından fazlasını kamu görevi niteliğindeki işlere harcayan vakıflar, bir ticari işletmeyi, ister doğrudan doğruya ister kamu hukuku hükümlerine göre yönetilen ve işletilen bir tüzel kişi eliyle işletsinler, kendilerinin tacir sayılmayacakları hükmü mevzuatımızda mevcuttur.

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 4. maddesinde hangi işlerin ticari dava olarak nitelendirilecekleri belirlenmiş, anılan kanunun 5. maddesinde asliye ticaret mahkemesi ile asliye ve diğer hukuk mahkemeleri arasındaki ilişkinin görev ilişkisi olduğu belirtilmiştir.

Ticari davaları, mutlak ticari davalar, nispi ticari davalar ve yalnızca bir ticari işletmeyle ilgili olmasına rağmen ticari nitelikte kabul edilen davalar olmak üzere üç grupta toplamak mümkündür.

Mutlak ticari davalar, tarafların tacir olup olmadığına ve işin bir ticari işletmeyi ilgilendirip ilgilendirmediğine bakılmaksızın ticari sayılan davalardır. Mutlak ticari davalar, 6102 sayılı TTK'nın 4/1. maddesinde bentler halinde sayılmıştır. Bunların yanında Kooperatifler Kanunu (m.99), İcra İflas Kanunu (m.154), Finansal Kiralama Kanunu (m.31), Ticari İşletme Rehni Kanunu (m.22) gibi bazı özel kanunlarda belirlenmiş ticari davalar da bulunmaktadır. Bu gruptaki davaların ticari dava sayılabilmesi için taraflarının tacir olması veya ticari işletmeleriyle ilgili olması gibi şartlar aranmaz, TTK'nın 4/1. bendinde sınırlı olarak sayılan davalar arasında yer alması veya özel kanunlarda ticari dava olarak nitelendirilmesi yeterlidir. Bu davalar kanun gereği ticari dava sayılan davalardır.

Nispi ticari davalar, her iki tarafın ticari işletmesiyle ilgili olması halinde ticari nitelikte sayılan davalardır.

6102 sayılı TTK'nın 4/1. maddesine göre, her iki tarafın ticari işletmesiyle ilgili hususlardan doğan ve iki tarafı da tacir olan hukuk davaları ticari dava sayılır. Bu hükme göre bir davanın ticari dava sayılabilmesi için, hem iki tarafın ticari işletmesini ilgilendirmesi, hem de iki tarafın tacir olması gereklidir. Bu şartlar birlikte bulunmadıkça, uyuşmazlık konusunun ticari iş niteliğinde olması veya ticari iş karinesi sebebiyle diğer taraf için de ticari iş sayılması davanın ticari dava olmasını sağlamaz. Başka ifade ile 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 19/2. maddesi uyarınca, taraflardan biri için ticari iş sayılan bir işin diğeri için de ticari iş sayılması, davanın niteliğini ticari hale getirmeyecektir. Zira; Türk Ticaret Kanunu, kanun gereği ticari sayılan davalar haricinde, ticari davayı ticari iş esasına göre değil, ticari işletme esasına göre belirlemiştir. Hal böyle olunca, işin ticari nitelikte olması davayı ticari dava haline getirmez.

Üçüncü grup ticari davalar, yalnızca bir tarafın ticari işletmesini ilgilendiren havale, vedia ve fikri haklara ilişkin davalardır. Yukarıda açıklandığı üzere bir davanın ticari dava sayılması için kural olarak ya mutlak ticari davalar arasında yer alması ya da her iki tarafın ticari işletmesiyle ilgili bulunması gerekirken havale, vedia ve fikri haklara ilişkin davaların ticari nitelikte sayılması için yalnızca bir yanın ticari işletmesiyle ilgili olması TTK'da yeterli görülmüştür.

Somut olay incelendiğinde; sadece davacının tacir olduğu, davalının kamu tüzel kişiliği olduğu, aralarındaki çekişmenin genel hükümlere tabi sözleşme nedeniyle rücuen alacak davasından kaynaklandığı değerlendirilmekle uyuşmazlığın genel hükümler çerçevesinde Asliye Hukuk Mahkemesi'nde görülüp sonuçlandırılması gerekmektedir. Şu haliyle eldeki davanın yukarıda tasnifi izah olunan mutlak ticari dava, nispi ticari dava veya üçüncü grup dava olmadığı da açıktır.

Saptanan ve hukuksal durum bu olunca; 6100 Sayılı HMK.nun 1. maddesine göre, göreve ilişkin kurallar kamu düzeninden olup, m. 2 gereğince asliye hukuk mahkemelerinin de görevi belirlendiğine göre; aynı yasanın 114/1-c bendi uyarınca dava

şartı olan bu husus, HMK.nun 115/1 maddesi gereğince mahkemece davanın her aşamasında kendiliğinden araştırılır. Mahkememiz davaya bakmakla görevsiz olup, bu dava şartı noksanlığının sonradan giderilmesi de mümkün olmamakla, davanın saptanan dava şartı noksanlığı nedeniyle HMK.nun 115/2 maddesi uyarınca usulden reddine karar vermek gerekmiş ve aşağıdaki biçimde hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM / Gerekçesi yukarıda izah olunduğu üzere;

1-Davacının davasının mahkememizin görevsiz olması nedeniyle usulden reddine,

2-HMK.nun 20. mad. uyarınca kararın kesinleşmesinden itibaren 2 hafta içinde taraflardan birinin usulen başvurusu halinde dava dosyasının görevli İSTANBUL NÖBETÇİ ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ'NE gönderilmesine,

3- Yargılama giderlerinin görevli mahkemesince hüküm altına alınmasına, HMK 20 maddesi gereğince görevsizlik kararının kesinleşmesinden itibaren 2 hafta içinde başvuru yapılmaz ise davanın açılmamış sayılmasına karar verileceği ve yargılama giderleri konusunda karar verileceğinin ihtarına,

Dair, davacı vekilinin yüzüne karşı, diğer tarafın yokluğunda mahkememize yazılı / sözlü başvuru ile zabıt katibince tutanağa geçirilmek suretiyle kararın tebliğ tarihinden itibaren 2 haftalık yasal süre içerisinde İstanbul BAM'a gönderilmek üzere istinaf yasa yolu açık olmak üzere yapılan tahkikat sonucunda karar verildi. Karar usulen açıklandı, okundu.

Katip ...

,e-imzalıdır

Hakim ...

,e-imzalıdır